

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. április 8.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0207(COD)

6833/20
ADD 1 REV 2

JAI 240
INFO 4
CADREFIN 35
FREMP 23
DROIPEN 130
COPEN 394
JUSTCIV 160
CODEC 186

TERVEZET – A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács álláspontja első olvasatban a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program létrehozásáról, valamint az 1381/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 390/2014/EU tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából

– Tervezet – A Tanács indokolása

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. május 30-án a 2021–2027 közötti időszakra elfogadta a Jogok és értékek program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatot¹.
2. A javaslat vizsgálata 2018. októberben kezdődött és decemberben fejeződött be. A COREPER 2018. december 19-én részleges tárgyalási megbízást adott².
Tekintve, hogy a javasolt rendelet a többéves pénzügyi kerethez (a továbbiakban: MFF) kapcsolódó javaslatcsomag része, a költségvetési hatással bíró vagy horizontális jellegű rendelkezésekre nem terjedt ki a megbízás hatálya, amíg a többéves pénzügyi kerettel kapcsolatosan nem sikerül további eredményeket elérni.
3. A COREPER 2019. február 20-án meghosszabbította a részleges megbízást, így lehetővé vált az Európai Parlament által javasolt új uniós értékek ághoz kapcsolódó rendelkezések, preambulumbekendések és tevékenységek megvitatása.
4. Négy háromoldalú egyeztetésre került sor (2019. január 22-én, február 5-én és 20-án, valamint március 6-án), amelyeket megelőzően több szakértői és szövegezési ülést tartottak. A Tanács keretében a bel- és igazságügy területére irányuló finanszírozási eszközökkel foglalkozó *ad hoc* munkacsoport három ülést szervezett – 2019. február 1-jén, 15-én és 28-án –, hogy tájékoztassa a tagállamokat a tárgyalások előrehaladásáról és visszajelzést kapjon tőlük.
5. E tárgyalások lehetővé tették, hogy az Európai Parlamenttel közös értelmezés³ alakuljon ki a javaslat azon részeiről, amelyek nincsenek szögletes zárójelben, amire az elnökség megbízást kapott. E tárgyalások eredménye a 7249/1/19 dokumentumban található. A Coreper 2019. március 13-án megerősítette az Európai Parlamenttel létrejött közös értelmezést.

¹ 9605/1/18 REV 1.

² 15347/18.

³ 7249/1/19.

6. Az Európai Parlament 2019. április 17-én a jogalkotási állásfoglalásának (első olvasat) elfogadása révén megerősítette a közös értelmezést.
7. A Coreper 2020. november 16-án megvizsgálta a tárgyalók által a 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi kerettel kapcsolatban elért ideiglenes politikai megállapodást. Ez lehetővé tette a Coreper számára, hogy 2020. december 2-án teljes körű megbízást fogadjon el a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programról folytatandó tárgyalásokra vonatkozóan. (A program címét az Európai Parlamenttel 2019-ben folytatott tárgyalások során módosították.)
8. 2020. december 10-én és 17-én két további háromoldalú egyeztetésre került sor. 2020. december 17-én ideiglenes politikai megállapodás született az Európai Parlamenttel.
9. Eközben a Tanács 2020. december 17-én hivatalosan elfogadta az MFF-csomag különböző elemeit.
10. A Coreper 2021. február 3-án elemezte a végső kompromisszumos szöveget, és támogatását fejezte ki a szöveg iránt.
11. Az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságának elnöke 2021. február 4-én levelet küldött a Coreper (II. rész) elnökének, amelyben megerősítette, hogy az Európai Parlament (a két intézmény általi jogász-nyelvészi ellenőrzés függvényében) egyetért az intézményközi tárgyalások eredményével.
12. A Coreper 2021. február 17-én politikai megállapodásra jutott a kompromisszumos szöveggel kapcsolatban.

II. CÉLKITŰZÉS

13. A Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program célja az uniós szerződésekben foglalt jogok és értékek védelme és előmozdítása a nyitott, demokratikus és befogadó társadalmak fenntartása érdekében. A bizottsági javaslat szerint a program a következő három egyedi célkitűzésre irányul: i. az egyenlőség és a jogok előmozdítása (nemek közötti egyenlőség, a megkülönböztetés tilalma, a gyermekek jogai), ii. a polgárok szerepvállalásának és az Unió demokratikus életében való részvételének ösztönzése (polgári részvétel és szerepvállalás ág), iii. az – elsősorban a gyermekekkel és nőkkel szembeni – erőszak elleni küzdelem (Daphné ág). A javaslat az Európai Parlamenttel folytatott tárgyalásokat követően kiegészült egy negyedik, az uniós értékek védelmére és előmozdítására irányuló céllal (uniós értékek ág).

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

Új ág

14. A három meglévő ágon (egyenlőség és jogok ág, polgári részvétel és szerepvállalás ág, valamint Daphné ág) felül a szöveg kiegészült egy negyedik ággal (uniós értékek). Ezen ág célja elsősorban a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása. Ezek az elemek alapvető jelentőséggel bírnak a polgárok Unió iránti bizalmának kiépítése, valamint a tagállamok közötti kölcsönös bizalom biztosítása terén. A program így hozzá fog járulni az Unió építéséhez és demokratikusabbá tételéhez, a jogállamiság tiszteletben tartásához, valamint a demokratikus párbeszédhez, az átláthatósághoz és a jó kormányzáshoz.
15. A kiegészítő allokáció révén biztosított többletfinanszírozás garantálja az uniós értékek ág megfelelő finanszírozását, valamint azt, hogy ne kerüljön veszélybe a másik három ág megfelelő végrehajtása.

A források elosztása

16. Mivel a kiegészítő allokáció miatti növekedéssel az eredeti pénzügyi keretösszeg több mint a duplájára emelkedett, a program megfelelő finanszírozásban fog részesülni. A forrásoknak a program négy ága közötti elosztása révén igen jelentős összeg, (folyó áron) 689,5 millió EUR jut az új uniós értékek ág finanszírozására. A szöveg meghatározza annak az alapfeltételeit, hogy az ág már 2021-ben finanszírozásban részesülhessen; az Európai Parlament és a Tanács együttes nyilatkozatban szorgalmazta, hogy a Bizottság tegyen meg minden megfelelő intézkedést e célkitűzés elérése érdekében. Ugyanakkor nem került kiosztásra a (folyó áron) 91,2 millió EUR „rugalmassági összeg”, hogy kezelni lehessen az esetlegesen felmerülő igényeket.

Elkülönítés és végrehajtás

17. Annak érdekében, hogy nagyobb hangsúlyt lehessen helyezni a legfontosabb szakpolitikai prioritásokra, a források egy korlátozott része mindegyik ágon belül erre a célra került elkülönítésre. Ugyanakkor az eredményes végrehajtás és a jövőbeli kihívásokra való reagálási képesség biztosítása érdekében ötről tíz százalékra nőtt a Bizottság számára annak céljából biztosított mozgástér, hogy évente eltérjen ettől a meghatározott rendeltetéstől. Hasonlóképpen megerősítésre került, hogy az éves munkaprogram elfogadására végrehajtási jogi aktusok útján kerül majd sor.

IV. ÖSSZEGZÉS

18. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja tükrözi a Tanács és az Európai Parlament közötti tárgyalások során elért kompromisszumot. Ez utóbbit megerősítette az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága elnökének fent említett levele, és a Coreper ezt követően, 2021. február 17-én jóváhagyta azt.